

ACC. N:R M. 14209: 1-7.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Leana Holmberg, Alstad.*
Härad: *Phytts* Berättare: *Anna Holmberg, "*
Socken: *Fru Alstad* Berättarens yrke: .....
Uppteckningsår: *1955* Född år *1874* i *Fru Alstad*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Emigration. s. 1-7.

LUF 103.

M. 14209.

Stungäddan den 19/12 1955

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Det var vad vi hade att berätta om
emigrationen från Fem Årtus, det är
ju så länge sen så det är nästan
glömt. Jag var ju ej i Fem Årtus
på den tiden, men det var ju min
Mors skolkamrater, så hon minnas
ju något som hon berättat

God Yst tillhörkas
Glagatningsfullt

Hans Holmberg

ACC. N:R M. 14209:1.

Emigration.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 103
1.

Fran Från Ahlströms socken var det många som emigrerade till Amerika på ättio och nitthio-talet. Det var några som hade rest förut och kom hem och berättade hur guda tjänster de hade i Amerika. När de så reste igen följde deras anhöriga med. Det var tre familjer med tre till fyra i varje familj. De reste en del ungdomar i tjuga års åldern, det var små brukarsöner och hantverkarsöner. Det var en tjuga stycken som hade fått amerikafeber som det kallades. Den första som reste var en fattig skräddare, han kom igen om en tid och hämtade hustrun och barn. Han sade när han rest andra gången, nu kommer jag ej hem mer.

ACC. N:R M. 14209:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Orsaken till emigrationen var ekonomiska
svårigheter, liten daglön, om vinterns
arbetslöshet. Då de så fick höra talas
om att i Amerika var goda förtjänster
lockade detta till emigration

De reste vanligtvis innan de hade
gjort sin vänskap. Men det var en
småbrukare som ^{kom} igen om ett års tid
men då han så blev inkallad att exera
stäck han iväg för andra gången, men
kommer för andra gången gjorde han sin
vänskap som älsklig. Men reste han
för tredje gången och kom hem när
han hade förtjänat så han kunde köpa
sig ett småbruk, han bodde och brukade
han det till, han blev gammal
och när slutade han sista dagen för
många år sen. De kallade honom Amerikajörn

2.

Hgentis var här men det var för att få
folk att resa till Marmonstaten Utah
i Amerika men här var inga som ville
bli marmon. Några förbereddes för avresan
för dem som var bosatta var ju, att sälja
sitt bestyr och packa ner de småsakerna
som kunde rummas i resekofferten, så
var det bara att köpa en resebiljett
den var inte så dyr på den tiden, hade
de ej pengar fick de väl tjäna av arbete
När de så kom fram och fick arbeta så
skickade dem pengar till sina föräldras
man brände ju ofta att de kom pengar
på post från Amerika, särskilt till
Julhälsan, pengarna fick ju lite mer
värde här de kom hit för en dollar fick
de ju mest fyra kronor. De skickade
även en del fotografier till sina anhöriga.

Språket fick de lära sig när de kom
 in i det nya landet där var ju
 svenskar färdig som kunde hjälpa dem
 tillrätta. Bussen gick över Malmo och
 Göteborg. Men de hade det för sig som
 ellerhållning tid det tog ut man ej,
 det var ej så bekvämt att resa till
 Amerika förs som nu
 Jag hade på den tiden en farbror
 som bodde i Malmo, han sa att
 han ibland gick ut till hamnen
 för att se emigranternas resa till det
 nya landet. Innan båten gick
 sjäng de och var glada men så när
 båten gick fick de nya mänskarna
 för att tänka bort förarna ur ögonen
 Då de kom fram skrev de brev hem
 att de var lycklig framme, men brevet fanns
 värdig var mera

Emigranterna skrev hem till sina
färelidare och syskon om hur de hade
det i det nya landet, de berättade
för hällandena så att folk så att
Amerika är ju ett riktigt paradiser
Och dessa tjugo emigranter kom ej mer
än tre tillbaka och bosatte sig i hem
landet. De som emigrerade på äldre talat
är nu döda, även de som återvände
har gått ur tiden. Det är ju mer än
20 år sen de reste. Sen den här det blivit
bättre tider i vårt eget land så nu är
det inga som reser och bosatta sig i
Amerika från denna räknen, nu reser
de till städerna så här är snart inte
mycket folk på landsbyggen

Jöns Nilsson som rest till Amerika tre gånger har berättat en del om resorna och hur det var i det nya landet. De säger att det blåser på land men det är ej något emot vad det blåser på sjön då det stormar på Nordjörn. Tus ingår på upp på däck då blåser de överbord. Han hade varit med om flera stags arbete både i stad och på landsbygden, han var på ett bygge en sommar då det var så varmt att de fick klappa armarna i kallt vatten för att svalka sig de vågade inte dricka för mycket för då blev de illamående. Han talade också om att man fick vara försiktig med vem man kom i vätskans med i synnerhet när man resti hem, då visste de att man hade pengar på sig. Det var flera som då hade blivit rånade.

ACC. N:R M. 14209: 7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.

Glän var ett par flickas döttrar till en
störvårdare här i byn, deras föräldrar var
fattiga, deras mor gick och sålde kakor
för att förtjåna till familjens uppehälle
de var bland de första som emigrerade
då de varit basta ett par år som de hem
för att se om sina anhöriga. De kunde
inte nog berömma förhållandena i
Amerika, då att de inte gjort bröd som
de gjorde här hemma, kallt till vetebröd
till kaffet, hade fina kläder och gott
om pengar. Så reste de för andra gången
när så deras yngsta syster blev nyvunnet
reste hon och deras mor även till Amerika
sen dess har ingen av dem återkommit
De var de sista som emigrerade från
Fru Håstad.